

ХОДЗІЦЬ ВОСЕНЬ-ЧАРАДЗЕЙКА

— Васілінка, ты любіш восень? — запытаў Лянок.

— Не люблю, — адказала Васілінка, — таму што гэта сумная пара. Сонейка няма. Неба ўсё ў хмарах. Ідзе халодны дождж.

— А я люблю, — адказаў Лянок. — Восень — вельмі прыгожая пара года. Усё рознакаляровае: і дрэвы, і кветкі.

Раскажыце, за што вам падабаецца ці, наадварот, не падабаецца восень.

Жа-лей-ка — музычны інструмент у выглядзе дудачкі.

Разгледзьце малюнак. Якой паказана восень? Прачытайце верш і скажыце, як аўтар назваў восень.

Восень

Вера Вярба

Восень, мая чарадзейка,
Ходзіць па лесе, п'яе,
І залатая жалейка
Песні разносіць яе.
Восень, прыйдзі ты ў школу,
У светлы адчынены клас.
Песням і гульням вясёлым
Ты навучыся ў нас.

1. Чаму аўтар называе восень чарадзейкай?
2. Што робіць восень? Хто дапамагае восені?
3. Навошта дзецi запрасілі восень у школу?
4. Чаму дзецi хочуць навучыць яе?
5. Прачытайце верш выразна. Правільна вымаўляйце словы з гукам [дз'].

Па́церкі — жаночае ўпрыгожанне на шыю.

Гро́нкі — шмат ягад на маленькіх галінках, сабраных разам.

Частава́цца — есці тое, чым частуюць.

Зіхаце́ць — ззяць.

Прачытайце тэкст. Якой аўтар малюе восень?

Па лясax і палях

Міхась Даніленка

За-ду́-ма-ла восень сабе абновы пашы́ць.
Пайшла палямі, лясамі ды пе-ра-ле-ска-
мі выбіраць самыя пры-го-жы-я колеры.
Асіны і грушы аж чы-рва-не-лі ў пра-ме́-
нях сонца, на ўзлессі за-ла-ці-лі-ся бярозы
і клёны.

Столькі фярбаў на-збі-ра-ла, што выйшаў
у яе не-звы-чай-ны ўбор.

«Добра было б па́церкі па-да-браць да аб-
новы», — падумала восень і ра́птам убачыла
рабіну. Гронкі яе на-лі-ва́-лі-ся чы́рванню,
цяжка звіса́ючы до́лу.

Сабра́ла восень яшчэ ру-жо-вых кве́-та-
чак верасу, позняга ярка-жоўтага «бабіна-

га лета», сухіх бяссмертнікаў і ўпляла іх у доўгую пры-го-жу-ю касу́.

— Цяпер, здаецца, усё, — з палёгкай сказала восень і па-гля-дзе-ла-ся ў круглае празрыстае возера.

Ідзе яна па лясах і палях — і ўсё аж зіхаціць па-за-ло-тай і чырванню. У пры-поле нясе шчодрая восень кру-та-бо-кі-я ан-то-наў-кі, спелыя слівы, духмяныя грушы. Ча-стуй-це-ся, людзі, на здароўе!..

1. Дзе восень выбірала колеры для свайго ўбрання?
2. З чаго зрабіла пацеркі да абновы? Якія кветкі ўпляла ў касу? Прачытайце.
3. У якое люстэрка паглядзелася восень?
4. Чым частуе восень людзей?
5. Якім словам з верша «Восень» можна назваць гэту пару года?
6. Прачытайце апавяданне выразна.

 Намалюйце словамі, якой вы ўяўляеце восень.

Як восень гасцінна запрашае нас пачаставацца? Прыгадайце, калі гавораць: «Частуйцеся на здароўе».